

De kinderafdeling

Info voor ouders of verzorgers

Voorwoord

Voor een goede observatie en/of behandeling is het noodzakelijk dat uw kind opgenomen wordt op de kinderafdeling. Op deze afdeling worden kinderen opgenomen van verschillende leeftijden (4 weken tot en met 16 jaar), die onder behandeling zijn bij een of meerdere specialisten.

Een opname is een ingrijpende gebeurtenis voor zowel het kind als voor de overige gezinsleden.

In deze gids staat informatie over de gang van zaken op de kinderafdeling. Zijn er na het lezen van de gids nog onduidelijkheden of heeft u vragen of wensen, maak deze dan kenbaar bij de coördinerend-verpleegkundige van de afdeling of de verpleegkundige die op dat moment voor uw kind zorgt. Samen kunnen wij bekijken hoe wij u verder kunnen helpen.

Vorbereiding op de opname

De opname van het merendeel van de kinderen wordt niet gepland, omdat er sprake van spoed is. Vorbereiden is dan niet mogelijk. Samen met u zullen we proberen uw kind zo snel mogelijk te laten wennen aan alle nieuwe gebeurtenissen.

Wanneer u echter van tevoren weet dat uw kind opgenomen zal worden, is vorbereiden op de opname een absolute noodzaak!

Een kind dat wéét dat het naar het ziekenhuis moet, waar dokters en verpleegkundigen je soms pijn moeten doen om te zorgen dat je weer beter wordt, zal zich meestal gemakkelijker aan de situatie aanpassen dan een kind dat van niets weet.

Een spoedopname

Bij een spoedopname is er waarschijnlijk geen tijd geweest om het kind voor te bereiden.

Het kind zal waarschijnlijk net als u overrompeld zijn en kan daardoor angstig worden. Wanneer uw kind rustig in bed ligt, kunt u het beste als eerste proberen uw kind op z'n gemak te stellen. Probeer uit te leggen wat er gebeurd is en wat er gaat gebeuren.

De afdeling beschikt over een aantal ziekenhuismaterialen om mee te spelen en heeft boeken en tekeningen die u kunt gebruiken om uw kind te laten zien wat een ziekenhuis is en wat er allemaal gebeurt.

Een geplande opname

- De belangrijkste regel bij de voorbereiding op de opname is: eerlijkheid! Vertel uw kind zo eerlijk en rustig mogelijk dat het opgenomen zal worden en waarom.

- Vertel dat er (misschien) prikjes gegeven worden of onderzoeken gedaan moeten worden, maar ook dat er leuke kanten zitten aan het ziekenhuisverblijf: er is een activitycenter met heel veel speelgoed en er zijn andere kinderen. Stel de opname niet mooier voor, maar maak het ook niet erger dan het is. Dreig een kind nooit met de verpleegkundige of de dokter!
- Vraag aan de behandelend arts wat er met uw kind gaat gebeuren. Maak eventueel van tevoren een lijstje met vragen, zodat u niets vergeet. Vertel op een begrijpelijke manier aan uw kind wat de arts gezegd heeft. Herhaal dit enkele malen, totdat u de indruk heeft dat uw kind het begrepen heeft. Controleer dit bij uw kind.
- Wees vooral eerlijk als het gaat om pijn, de duur van de opname, de aanwezigheid van moeder en/of vader, enzovoorts.
- Sommige kinderen willen graag precies weten wat er gaat gebeuren. Andere daarentegen zijn moeilijker voor te bereiden.
- Wanneer u niet goed raad weet met de manier van voorbereiden, kunt u tussen 13.30 uur en 14.15 uur contact opnemen met het team Pedagogische medewerkers of een verpleegkundige van de afdeling om advies te vragen.

De opname

Bericht van opname

U krijgt telefonisch bericht wanneer uw kind kan worden opgenomen. U wordt verzocht dan meteen al door te geven als uw kind hoest, neusverkouden is, koorts of een kinderziekte heeft. Geef ook door als in uw omgeving of op school kinderziekten zoals waterpokken, rode hond of bof heersen.

Vergeet niet op de dag van de opname uw verzekeringspapieren van uw kind mee te nemen.

Wat u uw kind kunt meegeven:

- toiletpullen
- meerdere stelletjes ondergoed
- schoenen of pantoffels
- vertrouwd speelgoed, knuffelbeest
- medicijnen die uw kind gebruikt
- pyjama's/nachthemden. Het kind mag overdag ook gewone kleren aan. Zorg er voor dat deze niet te warm zijn.

Geef uw kind zo weinig mogelijk sieraden mee. Oorbellen en piercings moeten voor een operatie altijd uit. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor het kwijtraken van persoonlijke eigendommen.

Uitstel van de opname/operatie

Het kan voorkomen dat de geplande opname of de operatie wordt uitgesteld. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als er een spoedoperatie tussenkomt of wanneer er geen bed

vrij is op de afdeling. Dit uitstel kan plaatsvinden vóórdát uw kind opgenomen is of, wanneer het operatieprogramma onverhoopt uitloopt op de dag van de operatie, terwijl uw kind al in het ziekenhuis is.

Uw kind wordt vervolgens bovenaan de wachtlijst geplaatst en wordt zo snel mogelijk behandeld.

De dag van opname

Op de dag van opname meldt u zich met uw kind op de kinderafdeling. Daar wordt u ontvangen door een verpleegkundige. Deze zal uw kind en u uitleg geven over de dagelijkse gang van zaken en vragen naar de gewoontes van uw kind. Vervolgens wordt uw kind gemeten, gewogen en wordt de temperatuur opgenomen. Daarna wordt u naar de kamer gebracht, waar uw kind zal worden opgenomen.

Wilt u, als u naar huis gaat, de verpleegkundige waarschuwen? Zij kan uw kind dan opvangen en proberen af te leiden.

Onze medewerkers

De specialist

De arts speelt een centrale rol tijdens de opname van uw kind op onze afdeling. De specialist is verantwoordelijk voor alle noodzakelijke onderzoeken en voor de behandeling van uw kind. De resultaten van onderzoeken en/of gesprekken worden doorgegeven aan de arts, die uiteindelijk alle gegevens met u zal bespreken.

Als de situatie daar om vraagt zal de arts advies vragen aan andere deskundigen in het ziekenhuis.

Artsenvisite

Iedere ochtend vanaf 09.00 uur loopt de zaalarts visite op de afdeling. Hij/zij bekijkt en bespreekt dan de binnengekomen uitslagen van de verschillende onderzoeken samen met de verpleegkundigen. Ook worden er eventueel nieuwe afspraken gemaakt ten aanzien van de behandeling van de kinderen op de afdeling voor de komende 24 uur.

Als u de kinderarts graag wilt spreken over uw kind kan dit op afspraak.

De overige specialisten (chirurg, orthopeed, KNO-arts, dermatoloog, plastisch chirurg, uroloog, neuroloog) lopen ook dagelijks visite.

Het tijdstip waarop dit gebeurt is niet van te voren bekend.

Tip: Het is verstandig om vragen op te schrijven, zodat u tijdens de afspraak niets vergeet.

Het verpleegkundig team

Op de kinderafdeling werkt een vast team van gediplomeerd kinderverpleegkundigen onder leiding van een coördinerend-verpleegkundige. Daarnaast kunt u te maken krijgen met een aantal leerling-verpleegkundigen en hotelmedewerkers.

Wanneer u vragen, opmerkingen of problemen hebt, kunt u zich het beste wenden tot de verpleegkundige die op dat moment voor uw kind zorgt. Deze verpleegkundige zal u verder helpen. Wanneer dit niet mogelijk is, zal deze een beroep doen op andere hulpverleners in het ziekenhuis, zoals de arts of een deskundige van een andere afdeling, bijvoorbeeld de diëtist of fysiotherapeut.

Team Pedagogische zorg

Op de kinderafdeling krijgt u te maken met het Team Pedagogisch medewerkers. Deze medewerkers zijn speciaal opgeleid om kinderen en hun ouders te begeleiden tijdens de opname en te helpen bij het verwerken van hun ziekenhuiservaringen. Met onder andere spel wordt geprobeerd het kind zoveel mogelijk zijn angstige ervaringen te laten uiten.

Een andere belangrijke taak van de pedagogisch medewerkers is het voorbereiden van de kinderen en hun ouders op onderzoeken en operaties (zie volgende paragraaf).

Bij de pedagogisch medewerkers kunt u tevens terecht voor:

- advies over het omgaan met reacties van het kind op de opname
- advies over spel- en handenarbeidmaterialen

Het voorbereidingsgesprek

Vorbereiding kind

Tijdens het voorbereidingsgesprek vertelt een pedagogisch medewerker precies en eerlijk wat er op de dag van de operatie gaat gebeuren. Uiteraard wordt het gesprek aangepast aan het niveau en de leeftijd van het kind.

De pedagogisch medewerker zal het verhaal ondersteunen met foto's en ziekenhuismaterialen. Uw kind kan bijvoorbeeld een narcosekapje, een spuitje en de operatiekleding zien.

Over de ingreep zelf wordt niets verteld. Uw kind maakt deze niet bewust mee en hoeft niet onnodig bang gemaakt te worden. Er wordt dus alléén iets verteld over de situaties die uw kind bewust meemaakt.

Vorbereiding ouders

De ervaring leert dat indien ouders goed geïnformeerd worden tijdens het voorbereidingsgesprek zij rustiger zijn op de dag van de opname. Dit komt het kind ten goede.

Als u uw kind wilt begeleiden naar de operatiekamer is het zelfs noodzakelijk dat u goed bent voorbereid (zie paragraaf 'Uw kind begeleiden naar de operatiekamer en de recovery').

De opnameplanner neemt telefonisch contact met u op om een afspraak te maken voor het voorbereidingsgesprek met een pedagogisch medewerker. Aansluitend aan het voorbereidingsgesprek hebben u en uw kind eventueel een kennismakingsgesprek met een verpleegkundige van de afdeling.

Als uw kind vóór de opname al een kijkje neemt op de kinderafdeling zal het op de dag van opname de omgeving herkennen en zich sneller op zijn gemak voelen. Het gesprek met de pedagogisch medewerker en met de verpleegkundige duurt samen ongeveer een half uur tot drie kwartier.

U krijgt van de opnameplanner ook door hoe laat u diezelfde dag verwacht wordt bij de afdeling Pre-operatief onderzoek voor een gesprek met de anesthesioloog (narcotiseur). Tijdens dit gesprek krijgen u en uw kind uitleg over de vorm van verdooving. Het gesprek met de anesthesioloog is voor u en uw kind niet alleen het moment om vragen te stellen en wensen te uiten, maar ook om angsten over de verdooving te bespreken. Dit gesprek is niet altijd noodzakelijk.

De opnameplanner plant de afspraak met de anesthesioloog aansluitend op het gesprek met de pedagogisch medewerker en de afdelingsverpleegkundige.

Het verblijf op de kinderafdeling: praktische informatie

De dagindeling

Wanneer u intensief betrokken wilt zijn bij de verzorging en begeleiding van uw kind, is het handig om te weten hoe de dagindeling op onze kinderafdeling er uitziet. Het kan uiteraard gebeuren dat door omstandigheden van deze indeling afgeweken moet worden, maar in principe kunt u het onderstaande schema als leidraad gebruiken.

8.00 uur

Ontbijt op de kamer

Vanaf 8.00 uur

Wassen (Geef het even door als u uw kind zelf wilt komen wassen).

9.00 – 10.00 uur

Visite door kinderarts.

10.00 uur

De kinderen die geen speciaal voedingsschema hebben, krijgen iets te drinken.

12.00 uur tot 14.00 uur
Lunch op de kamer

14.00 uur
De temperatuur van de kinderen opnemen. De kinderen zonder speciaal voedingsschema krijgen iets te drinken en eventueel fruit.

17.00 uur
Warme maaltijd.

19.00 uur
Ronddelen drank.

19.00 – 20.30 uur
Tanden poetsen en pyjama aandoen. De kleinsten gaan daarna slapen. De grotere kinderen mogen nog televisie kijken of lezen.

Voedingsschema's

Wanneer u uw kind zelf wilt komen voeden of hierbij aanwezig wilt zijn, kunt u met de volgende voedingsschema's rekening houden:

8 voedingen:
07.00 - 10.00 - 13.00 - 16.00 – 19.00 - 22.00 - 01.00 - 04.00 uur

6 voedingen:
08.00 - 11.00 - 14.00 - 17.00 - 20.00 - 24.00 uur

5 voedingen (4 - 7 maanden voeding):
08.00 - 12.00 - 16.00 - 20.00 - 24.00 uur.

Bezoek

Op onze afdeling gelden voor de bezoektijden een aantal regels:

- Voor ouders gelden géén bezoektijden. U mag doorlopend op bezoek komen (desgewenst ook 's nachts, zie paragraaf rooming-in). U kunt bij uw kind aanwezig zijn zo vaak en zolang als dat voor u en uw gezin mogelijk is. U kunt zoveel als u wilt zelf voor uw kind zorgen. Dit betekent niet dat u voortdurend met uw kind bezig moet zijn. Vaak is uw aanwezigheid al voldoende.
Advies: Vooral de eerste dagen kan het voor zowel het kind als voor u moeilijk zijn als u weggaat. Treuzel niet bij het afscheid nemen. Dit maakt het alleen maar extra moeilijk. Vertel uw kind dat u zeker terugkomt en zeg er, indien mogelijk, bij wanneer dit is.

- Broertjes en zusjes van het opgenomen kind mogen elke dag tussen 08.00 en 11.30 uur en tussen 14.00 en 20.00 uur op bezoek komen.
- Alle overige bezoekers kunnen elke middag op bezoek komen tussen 14.30 en 19.00 uur.
- Bezoekers die griepelig of verkouden zijn of kinderen die net in aanraking zijn geweest met kinderziektes wordt dringend verzocht hun bezoek enkele dagen uit te stellen in verband met besmettingsgevaar.
- Aangezien op onze afdeling zieke kinderen liggen, verzoeken wij u dringend om met niet meer dan 4 bezoekers per kind te komen. Dit kan echter per patiënt verschillen afhankelijk van de gezondheidstoestand van het kind.

Rooming-in

Op de kinderafdeling bestaat voor één ouder de mogelijkheid om bij het kind op de kamer te overnachten. Wij noemen dit 'rooming-in'. Of u bij uw kind blijft slapen is niet alleen afhankelijk van de leeftijd of het ziektebeeld van het kind. Het is vooral van belang op welke manier uw kind zich zal aanpassen in een vreemde omgeving. Daarnaast moet u zich goed realiseren of het binnen uw gezinssituatie haalbaar is om te blijven slapen.

De eerste dagen in een ziekenhuis zijn voor een kind vaak het moeilijkst. Wanneer één van de ouders kan blijven tot het kind een beetje gewend is, betekent dit een hele steun voor het kind. Uit ervaring is gebleken dat een kind zich snel aanpast en na de eerste dagen zich al aardig thuis voelt op onze afdeling.

Hoe werkt rooming-in?

- Eén van beide ouders kan 's nachts op de kamer bij het kind blijven slapen.
- Laken, kussen en dekbed worden door het ziekenhuis verstrekt. Wij verzoeken u uw bed dagelijks uiterlijk om 9.00 uur af te halen. Handdoeken en washandjes vindt u op de badkamer. Zorgt u voor correcte nachtkleding?
U kunt in overleg met de verpleegkundige uw kind zoveel mogelijk zelf verzorgen.
- Rond 8.00 uur kunt u samen met uw kind ontbijten. Uw ontbijt wordt gratis verstrekt door het ziekenhuis. Wanneer uw kind, om welke reden dan ook, niet zou mogen eten dan bestaat voor u de gelegenheid om in een andere ruimte te ontbijten.
Wanneer u een warme maaltijd of een snack wilt gebruiken, kunt u gebruik maken van de verschillende restaurants die zich beneden in het atrium (de bezoekershal) bevinden.
Op de gang staat een koelkastje. Hierin mag u een beperkt aantal producten bewaren. Vermeld op het product de naam, datum en het tijdstip van openen op een sticker. In verband met de hygiënerichtlijnen dienen geopende producten na 24 uur verwijderd te worden.
- U mag gebruik maken van de magnetron. Deze vindt u in de pantry op de afdeling. Laat de magnetron na gebruik schoon achter.

Het meebrengen van snoep en fruit

Wij verzoeken u dringend om alleen na overleg snoep, limonade, ijsjes of gebak aan uw kind te geven. Geef zeker niet zomaar iets aan andere patienten! Deze kan een dieet hebben of moet nuchter blijven voor een onderzoek of operatie. Bovendien is het voor de verpleegkundigen belangrijk om te weten wat een kind gegeten heeft als het naderhand ziek zou worden.

Speelgoed

Breng voor uw kind alleen speelgoed van thuis mee waar het erg aan gehecht is. Wij adviseren u om niet teveel mee te brengen. U kunt beter af en toe iets anders meebrengen.

Het Team Pedagogisch medewerkers beschikt over voldoende spelmateriaal, waarmee uw kind kan spelen. Dit materiaal is aanwezig in het activitycenter, waar u het ook kunt gaan lenen om ermee in de kamer van uw kind te spelen. Uiteraard dient u in dat geval er voor te zorgen dat het geleende speelgoed ook weer netjes teruggebracht wordt naar het activitycenter.

Telefoon

Ouders mogen in een acute situatie (bijvoorbeeld bij een spoedopname) gebruik maken van het telefoontoestel op de afdeling. Tijdens het verblijf op de afdeling is het de bedoeling dat ouders hun eigen mobiele telefoon gebruiken of gebeld worden op het toestel op de kamer (bedside terminal).

Post

Het is voor de iets grotere kinderen een belevenis om in het ziekenhuis post te krijgen.

Deze post kan verstuurd worden aan:

Zuyderland Medisch Centrum

T.a.v. .... (voor- en achternaam van het kind)

Kinderafdeling

Postbus 5500

6130 MB Sittard

Koffie en thee voor de ouders

In de pantry staat een automaat voor koffie en thee. U kunt hier iets te drinken nemen.

Deze automaat is overigens alleen bedoeld voor ouders en niet voor bezoekers.

Het activitycenter

Het activitycenter (AC) is alleen bestemd voor patiëntjes en hun ouders van de kinderdagverpleging en de kinderafdeling Oost 41 D2.

Uitzondering: medewerkers van Zuyderland Medisch Centrum.

Pedagogische Zorg is verantwoordelijk voor het AC. Zij draagt zorg voor de activiteiten en materialen in de ruimte. Zij geven aan wat nodig is om met elkaar te kunnen spelen en werken.

Aan alle medewerkers kan gevraagd worden ruimte te maken voor het zieke kind en zijn ouders of hun houding hieraan aan te passen.

De pedagogisch medewerker en/of de verpleegkundige legt aan de ouders de afspraken uit over de toegang tot het AC met een badge en het gebruik van het AC.

Afspraken

1. VOOR WIE: Het kind mag het AC bezoeken onder begeleiding van zijn ouders, de verpleegkundige en/of de pedagogisch medewerker. Broertjes en zusjes mogen het AC bezoeken onder begeleiding van hun ouders indien het er rustig is en na overleg met de pedagogisch medewerker/ verpleegkundige.

2. OPRUIMEN: Het kind en de ouders dragen zorg voor het materiaal. Na gebruik van het AC dient iedereen zijn plek netjes opgeruimd achter te laten. Speelgoed mag meegenomen worden naar de eigen patiëntenkamer. Retourspeelgoed dient op het aanrecht gelegd te worden zodat het schoongemaakt kan worden.

3. ETEN EN DRINKEN: Eten en drinken is niet toegestaan in de binnenste ring (met uitzondering van pedagogisch begeleide eetmomenten voor de zieke kinderen rond het middaguur). Indien er onder pedagogische begeleiding met kinderen gegeten wordt in het AC is er geen speelruimte beschikbaar.

4. SNOEZELRUIMTE: Het gebruik van de snoezelruimte is alleen toegestaan onder toezicht van de pedagogisch medewerker of na goedkeuring van de pedagogisch medewerker. Schoenen moeten dan uit. Het kind mag niet alleen in de ruimte. De snoezelruimte is 's avonds en in de weekenden gesloten.

5. BEZOEK: Bezoek is alleen welkom op de patiëntenkamer: niet in het AC.

Veiligheid

U zult begrijpen dat de veiligheid van uw kind bij ons voorop staat, daarom vragen wij u om de hekken van het bed altijd omhoog te doen wanneer u niet bij uw kind aanwezig bent. Laat het de verpleegkundige s.v.p even weten wanneer u van de

afdeling afgaat, ook als uw kind ligt te slapen: zij/hij kan dan een oogje in het zeil houden.

Cliniclowns

Regelmatig speelt een cliniclown op de kinderafdeling. De cliniclown wordt door de pedagogisch medewerker bijgepraat over de aanwezige kinderen, hun situatie en of ze al dan niet in aanmerking komen voor een bezoek van de clown.

Vorbereiding op een ingreep

Nuchter

Als uw kind 's morgens geopereerd wordt, houdt dit in dat het **vanaf 24.00 uur in de nacht voorafgaande aan de operatie niet meer mag eten en drinken**. Wel mag het om 05.00 uur nog een glas heldere drank (1 glas thee of water) drinken.

Koolzuurhoudende dranken, koffie of melkproducten zijn niet toegestaan.

Als uw kind pas 's middags wordt geholpen mag het vroeg in de ochtend nog een licht ontbijt nemen (beschuit met thee, water of appelsap) en om 10.00 uur nog een glas heldere vloeistof drinken.

Een klein slokje water om medicijnen in te nemen of tanden te poetsen is altijd toegestaan.

Overige voorbereidingen

De verpleegkundige van de kinderafdeling zal uw kind een polsbandje omdoen waarop de naam van het kind vermeld staat. Ook zal de verpleegkundige uw kind vóór de operatie een zetje toedienen om pijn te voorkomen.

Tevens zal de verpleegkundige u vragen naar het telefoonnummer van uw mobiele telefoon.

Uw kind begeleiden naar de operatiekamer en de recovery

Op de dag van de ingreep zal een pedagogisch medewerker uw kind begeleiden naar de operatiekamer en bij hem/haar blijven totdat de narcose is toegediend.

Het is ook mogelijk dat één van de ouders meegaat naar de voorbereidingsruimte van de operatiekamer en na de operatie naar de recovery (uitslaapkamer) komt. De rol van de ouder zal vooral ondersteunend en troostend voor het kind zijn. Wanneer u het op prijs stelt uw kind te begeleiden totdat het onder narcose is, kunt u dit kenbaar maken bij de pedagogisch medewerker of verpleegkundige die u en uw kind voorbereidt op de ingreep.

Wij stellen echter de voorwaarde dat u als ouder ook goed voorbereid moet zijn, voordat u naar de operatiekamer en de recovery komt. Het is noodzakelijk dat u weet wat u te wachten staat en wat van u verwacht wordt. Tijdens het voorbereidingsgesprek wordt u hierover geïnformeerd.

Ook als uw kind een spoedoperatie ondergaat kunt u in principe uw kind begeleiden naar de operatiekamer. In incidentele gevallen bestaat de kans dat dit onverhoopt niet mogelijk is.

Ouders en kind zullen gevraagd worden sieraden af te doen.

Aankomst bij de operatiekamer

Bij aankomst bij de operatiekamer is het de bedoeling dat zowel u als de pedagogisch medewerker eerst operatiekleding aantrekken.

De medewerkers van de operatiekamer zullen u vervolgens vertellen waar u kunt wachten tijdens de voorbereidingen op de ingreep. Het is van belang dat u zich strikt aan de gegeven instructies houdt om ervoor te zorgen dat een snelle voortgang van de procedure mogelijk is.

Het toedienen van de narcose (kapje/prikje)

Er zijn twee mogelijkheden om de narcose toe te dienen, namelijk met behulp van een kapje of met een prikje. De methode die bij uw kind wordt toegepast, is afhankelijk van de soort ingreep. Als beide methoden mogelijk zijn, wordt de voorkeur gegeven aan de wens van uw kind. De pedagogisch medewerker en/of verpleegkundige zal de narcose met u bespreken tijdens het voorbereidingsgesprek.

Kapje

Wanneer gekozen is voor het toedienen van de narcose met behulp van het kapje, zet de anesthesioloog dit kapje over de neus en de mond van uw kind en vraagt het kind hierin te blazen.

Prikje

Als het kind onder narcose wordt gebracht met een prikje, wordt de plek waar dit prikje gegeven verdoofd met een speciale pleister, de zogenaamde Rapydan-pleister of 'toverpleister'. Deze pleister wordt door de verpleegkundige, een half uur voordat de narcose wordt toegediend, op de hand van uw kind geplakt worden. Uw kind zal het inbrengen van de naald dan minder voelen.

Zodra het slaapmiddel via de infuusnaald is toegediend of het kind de lucht via het kapje inademt, zal het slaperig worden. U kunt de hand van uw kind vasthouden tot de slaap intreedt. Dit duurt normaal gesproken 1 à 2 minuten. Dit is mogelijk langer dan u denkt. Normale verschijnselen die kunnen optreden bij het steeds dieper in slaap vallen zijn:

- starende ogen
- raar bewegende ogen
- scheel kijken
- knipperen van de oogleden
- plotselinge bewegingen van armen en benen

We kunnen ons voorstellen dat dit een vreemde indruk op u maakt, maar hierover hoeft u zich niet ongerust te maken.

Op het moment dat de anesthesist weet dat uw kind diep genoeg slaapt (daarbij kunnen de ogen soms nog open zijn) krijgt u een seintje dat u terug kunt gaan naar de afdeling. Wij verwachten van u dat u direct aan dit verzoek gehoor geeft.

De pedagogisch medewerker zal samen met u de voorbereidingsruimte van de operatiekamer verlaten. Er is dan ruim de gelegenheid om over indrukken en gebeurtenissen na te praten.

Na de ingreep

Na de ingreep gaat uw kind naar de recovery. U wordt via uw mobiele telefoon gevraagd naar de recovery te komen. Eén ouder mag plaatsnemen naast het bed van het wakker wordende kind. U wordt geïnstrueerd en begeleid door de recoverymedewerker. U dient zich ervan bewust te zijn dat er ook andere patiënten op de recovery zijn en dat hun privacy gerespecteerd moet worden.

Als uw kind goed wakker is, komt de verpleegkundige van de afdeling u en uw kind ophalen.

Keuzevrijheid voor de ouders

Dat het mogelijk is uw kind te vergezellen naar de voorbereidingsruimte van de operatiekamer/ recovery betekent niet dat u verplicht bent dit te doen. U hoeft zich niet schuldig te voelen wanneer u het, om welke reden dan ook, prettiger vindt om niet mee te gaan. Uw taak wordt dan overgenomen door de pedagogisch medewerker. Wij respecteren uw keuze.

Onderwijs aan zieke kinderen

Er wordt nog vaak gedacht dat onderwijs niet past bij zieke kinderen. De praktijk heeft echter geleerd dat onderwijs, naast het voorkomen van leerachterstanden, ook bevorderend werkt op het gevoel van eigenwaarde en de betrokkenheid met de buitenwereld. Onderwijs draagt zodoende bij tot een goede sociaal-emotionele ontwikkeling.

Het recht op onderwijs

Uw kind heeft recht op adequaat onderwijs gedurende zijn/haar hele ziekteperiode. Dus ook als hij/ zij straks misschien thuis nog moet revalideren.

Dit geldt zowel voor leerlingen van het reguliere en het speciale basisonderwijs (4- tot 12-jarigen) als voor jongeren in het voortgezet onderwijs (12- tot 19- jarigen.) De ziekte duur speelt hierbij geen rol.

Ondersteuning van de scholen.

Scholen zijn verantwoordelijk voor het onderwijs aan zieke leerlingen. Zij kunnen gratis ondersteuning aanvragen van speciaal opgeleide consulenten. Zij zullen u, uw kind en de school graag met raad en daad bijstaan.

Informatie

Zowel de leerkrachten als de ouders kunnen contact opnemen met een van de Consulenten Onderwijs aan Zieke Leerlingen in deze regio:

Basisonderwijs:

Marijke Hassing

marijke.hassing@ijsselgroep.nl

telefoonnummer: 06 - 50675516

Voortgezet onderwijs:

Wiel Zautsen

wiel.zautsen@ijsselgroep.nl

telefoonnummer: 06 - 50675420

Patiëntenservice

Bij Patiëntenservice kunt u terecht wanneer u vragen, opmerkingen of klachten heeft over de dienstverlening of het verblijf in ons ziekenhuis.

Daarnaast beschikt Patiëntenservice over een uitgebreid assortiment voorlichtingsmaterialen, zoals:

- voorlichtingsfolders over de gang van zaken bij onderzoek en behandeling
- informatie over patiëntenverenigingen en zelfhulpgroepen
- diverse folders, brochures en boeken van organisaties die betrokken zijn bij de gezondheidszorg

Meer informatie over Patiëntenservice vindt u in de folder 'Patiëntenservice, klachtenopvang en voorlichting'. Deze folder is verkrijgbaar bij Patiëntenservice.

Parkeren

U kunt parkeren in de parkeergarage op dek -1. Een dagkaart kost € 7,50; een weekkaart € 15,00. Deze zijn verkrijgbaar aan de balie in de parkeergarage op dek -1. Klachten over het parkeren kunt u indienen bij Patiëntenservice.

Vertrek uit het ziekenhuis

Ontslag en nazorg

Van de behandelend arts hoort u wanneer uw kind weer naar huis mag.

De controle-afspraak wordt door de verpleegkundige voor u gemaakt. Wordt uw kind in het weekend ontslagen, dan kunt u zelf tijdens kantooruren een afspraak maken. De verpleegkundige zal u hiervoor het telefoonnummer geven.

Na het ontslag stuurt de arts een verslag van de medische gegevens naar uw huisarts. Bovendien krijgen de wijkverpleegkundige of de schoolartsdienst een ontslagbericht als uw kind jonger is dan 13 jaar.

Telefonische nazorg

Een of twee dagen na het ontslag uit het ziekenhuis wordt u gebeld door de verpleegkundige van de kinderafdeling. De verpleegkundige zal u vragen of er nog problemen of onduidelijkheden zijn die te maken hebben met de opname, het onderzoek, de ingreep, de behandeling of met het ontslag van uw kind uit het ziekenhuis. Als dit het geval is zal de verpleegkundige u verder helpen.

Weer thuis: reacties, begeleiding en opvang

Als uw kind weer thuiskomt, is het meestal nog niet meteen de oude. In veel gevallen moet het kind lichamelijk nog herstellen, maar het zal ook een paar dagen nodig hebben om weer in het normale ritme te komen.

De reacties van kinderen op een ziekenhuisopname kunnen heel verschillend zijn. Dit heeft te maken met de leeftijd, eerdere ervaringen en natuurlijk ook met de aard van het kind. In een heel nieuwe situatie als een opname in een ziekenhuis kunt u zelfs als ouder een reactie misschien niet altijd even goed plaatsen.

Vaak komen deze reacties al tijdens de opname tot uiting. De manier waarop kinderen in het ziekenhuis hun angst, verdriet en boosheid afreageren, geeft nogal eens aanleiding tot onbegrip of misverstanden

Bekend is dat kinderen een terugval kunnen krijgen. Kleuters die zindelijk waren kunnen bijvoorbeeld weer gaan bedplassen. Kinderen kunnen angstig worden, in zichzelf gekeerd zijn, prikkelbaar of agressief; anderen zijn vervelend en dwars. Het zijn echter allemaal manieren om de spanning van het ziekenhuis af te reageren. Meestal zijn de problemen van tijdelijke aard.

Als zich problemen zouden voordoen, probeer dan uw kind te benaderen met aandacht, begrip en geduld. Wat het kind nodig heeft is een gevoel van veiligheid en geborgenheid.

Wanneer u vragen hebt over de aanpak van uw kind, kunt u zich na het ontslag wenden tot uw huisarts of de wijkverpleegkundige.

Rechten en plichten

Sinds april 1995 is de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) van kracht. In deze wet zijn de wederzijdse rechten en plichten van de hulpverlener en de patiënt beschreven. Deze wet heeft ook betrekking op kinderen.

De WGBO schrijft voor dat een medisch onderzoek en/of behandeling pas mag plaatsvinden als de patiënt (ouder en/of kind) daar toestemming voor heeft gegeven. De hulpverlener is verplicht de patiënt uit te leggen wat dit onderzoek of deze behandeling inhoudt zodat de patiënt aan de hand van deze informatie kan beslissen of hij/zij daar toestemming voor geeft.

De patiënt moet in ieder geval op een begrijpelijke manier worden geïnformeerd over:

- ✓ doel en aard van het onderzoek of behandeling,
- ✓ de te verwachten gevolgen en risico's van het onderzoek of behandeling,
- ✓ andere mogelijke onderzoeken of behandeling en die in aanmerking komen,
- ✓ de staat en de vooruitzichten met betrekking tot de gezondheid voor, tijdens en na het onderzoek of behandeling.

In acute situaties waarin niet handelen gevaarlijk is voor het kind, mag een hulpverlener handelen zonder toestemming.

In de WGBO wordt onderscheid gemaakt tussen drie leeftijdscategorieën minderjarigen:

Kinderen tot 12 jaar

Een kind dat jonger is dan 12 jaar mag niet zelf beslissen over een onderzoek of behandeling. De toestemming van de ouders is vereist. Het is wel van belang dat de ouders en hulpverleners het kind zoveel mogelijk betrekken bij de besluitvorming. Zowel ouders als kind hebben recht op informatie. De hulpverlener dient de inhoud van de informatie en de wijze waarop hij deze geeft, af te stemmen op het bevattingsvermogen van het kind.

De ouders hebben het recht het medisch dossier in te zien, het kind niet. Als de ouders het willen, kunnen zij het dossier of delen daarvan met hun kind bespreken.

Kinderen van 12 tot 16 jaar

Bij onderzoek of behandeling van een kind van 12 tot 16 jaar hebben kind en ouders beiden recht op informatie. Zowel toestemming van kind als ouder is vereist. Er zijn echter twee situaties waarin onderzoek of behandeling kan worden uitgevoerd met slechts toestemming van het kind:

medische behandelingen die noodzakelijk zijn om ernstig nadeel voor het kind te voorkomen,

behandeling waarvoor de ouders toestemming hebben geweigerd, maar die het kind weloverwogen blijft wensen.

Zowel ouders als kind hebben recht op inzage van het medisch dossier. Is de behandeling of het onderzoek zonder de toestemming van ouders uitgevoerd, dan hebben de ouders alleen recht op inzage van het medisch dossier als het kind hiermee instemt.

Kinderen van 16 jaar en ouder

Kinderen van 16 jaar en ouder worden door de WGBO op één lijn gesteld met volwassenen, ook al hebben zij nog niet de leeftijd van 18 jaar bereikt.

Toestemming voor onderzoek of behandeling dient alleen door de jongere gegeven te worden. De ouders krijgen alleen informatie als hun kind daar toestemming voor heeft verleend.

Kinderen vanaf 16 jaar hebben het recht om hun medisch dossier in te zien. Er is geen toestemming van ouders nodig. Ouders mogen het dossier alleen inzien als hun kind daarmee akkoord gaat.

Second opinion

Als u en/of uw kind een ingrijpende beslissing moet nemen over de behandeling of als u twijfels hebt over de diagnose die uw specialist heeft gesteld, kunt u behoefte hebben aan een second opinion (tweede mening). Dit houdt in dat een andere deskundige dan uw eigen hulpverlener het probleem onderzoekt en er een uitspraak over doet. De andere deskundige neemt de behandeling echter niet over! Een second opinion kan u ondersteunen bij uw keuze voor een bepaalde behandeling.

U hebt altijd recht op een second opinion, maar de kosten ervan worden niet altijd vergoed. Neem vooraf contact op met uw zorgverzekeraar.

Voor meer informatie kunt u terecht bij Patiëntenservice. Zie voor het telefoonnummer de achterkant van deze folder.

Geheimhouding

Als hulpverleners zijn wij verplicht alles wat wij van uw kind weten geheim te houden. Maar er zijn uitzonderingen. Zo mogen wij informatie over uw kind doorgeven aan bepaalde artsen die ook betrokken zijn bij de behandeling en begeleiding van uw kind. Dit geldt alleen voor informatie die zij nodig hebben om hun werk goed te doen.

Wij vinden dat ook hulpverleners, werkzaam in de jeugdgezondheidszorg, (arts van het consultatiebureau en GGD-schoolarts) alle medische informatie over uw kind moeten hebben. Dit in het belang van uw kind. Om zo volledig mogelijk te zijn, sturen wij standaard alle medische informatie waarover wij beschikken, door aan de arts van het consultatiebureau en GGD-schoolarts. Wij gaan er vanuit dat u daar geen bezwaar tegen heeft.

LET OP!

Als u er wel bezwaar tegen heeft dat wij medische informatie over uw kind doorsturen aan andere hulpverleners, wilt u dit dan zo spoedig mogelijk mondeling en schriftelijk doorgeven aan de behandelend arts van uw kind. Voor meer informatie kunt u terecht bij Patiëntenservice. Op de achterkant van de folder staan het adres en het telefoonnummer.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van deze gids nog vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u zich wenden tot een van onze medewerkers. Wij zullen ons er voor inzetten dat de opname van uw kind, onder de gegeven omstandigheden, zo prettig mogelijk zal verlopen.

We wensen uw kind een voorspoedig herstel toe.

Geef uw mening!

Deel uw ervaring over Zuyderland Medisch Centrum op www.ZorgkaartNederland.nl, een onafhankelijk kwaliteitsplatform voor de zorg. Op basis van uw ervaring kunnen wij onze zorgverlening verder verbeteren.

Kindergeneeskunde (Pedagogische Zorg)

Meldpunt Oost 11

Telefoon 088 - 459 7883

Patiëntenservice

Via Meldpunt West 05

Telefoon 088 - 459 7603

Internet

www.zuyderland.nl